

Sayı : 64272063-610-13516
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-33904)

25 Aralık 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 27.11.2013 tarih ve 43452547-120-07-152132 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Oktay EKŞİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/33904 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN OKTAY EKŞİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/33904)**

Sorular 1, 2, 3, 4:

"KORHABER" isimli İnternet Haber sitesinin 27 Eylül 2013 tarihli bülteninde verilen "Eti Maden'de büyük yolsuzluk" başlıklı haberde:

"Eti Maden İşletmelerinde milyonlarca liralık yolsuzluk iddiası gündemde. Yapılan suç duyurusunda çok sayıda ihalenin kanuna aykırı yapıldığı ve kurumun zarara uğratıldığı öne sürüldü.

Eti Maden İşletmeleriyle ilgili Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına yapılan suç duyurusunda; Kurum Başmüfettişi M.D., kurumda bazı ihalelerin yasaya aykırı biçimde yapıldığını, bir başka ihalede yapım işinin zamanında bitirilmemesine karşın firmaya fazladan 3 milyon 139 bin lira ödendiğini bildirdi.

Kurumun büyük zarara uğratıldığını tespit eden başmüfettişin, sunduğu raporların sümen altı edilmesi ve işlem yapılmaması üzerine suç duyurusunda bulunduğu öğrenildi. Kurumu en fazla zarara uğratan ihalenin de Mavi Hat olarak bilinen yolsuzluk davasının en önemli sanıklarından Feti Vehbi Özkoç'un sahibi olduğu Öztaş İnşaat'a verilen ihale olduğu iddia edildi.

Suç duyurusunda, aralarında Kurum Genel Müdürü O.Y, Teftiş Kurulu Başkanı H.K ile firma yetkililerinin de bulunduğu şüphelilere ağır suçlamalar yöneltildi.

KANUNA AYKIRI 230 MİLYONLUK İHALE

Suç duyurusu dilekçesinde, kurumda yapıldığı iddia edilen yolsuzluklar, şöyle sıralandı:

'2011 yılı yatırım programında yer alan 500 bin ton/yıl kapasiteli, 91 milyon 524 bin lira + 20 milyon avro + 15 milyon dolar bedelli, 'Kırka 5. Boraks Pentahidrat tesisi yapım işi' ihalesi, Kamu İhale Kanunu'ndaki, 'yapım işlerinde uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılmaz' hükmüne aykırı olarak gerçekleştirildi. Yaklaşık maliyeti toplamda 230 milyon lirayı bulan işin ihalesini Öztaş İnşaat firması aldı.

USULSUZ SÜRE UZATIMI

"Kırka 4. Boraks Pentahidrat Tesisi Projesi kapsamındaki Kazan-Turbo jeneratör üniteleri yapım işi için Öztaş İnşaat ile 2 Ekim 2007'de, 10 milyon 947 bin 398 dolar + 912 bin 460 avro + 6 milyon 590 bin 760 lira bedelli sözleşme imzalandı. Sözleşmeye göre, yapım işinin 720 günde tamamlanması gerekiyordu. Ancak, 6 Ekim 2009'da tamamlanması gereken iş zamanında bitirilmedi. Kurum, talebi üzerine firmaya 3 kez cezasız süre uzatımı verdi. Verilen ek sürelerin ardından, performans testine tutulan jeneratör ve kazanlar arızalı çıktı. Raporun hazırlandığı 7 Haziran 2012 tarihi itibarıyla, yapım işi halen tamamlanmamış olmasına ve kazanların kapasitesinin çok altında çalıştırılması nedeniyle üretim kaybına neden olunmasına karşın, kurum zarara uğratarak, yapılan kesintiler firmaya iade edildi.

FAZLADAN 3.1 MİLYON LİRA

Emet Yeni Borik Asit ve Yardımcı Üniteleri yapım işi ihalesini 1998 yılında yine Öztaş İnşaat firması aldı. Sözleşmeye göre 2001 yılında tamamlanması gereken iş, zamanında bitirilemeyince, firmaya yaklaşık 3 yılı bulan süre uzatımları verildi. Hesaplama sonucunda Eti Maden İşletmeleri'nin, firmaya fazladan 3 milyon 139 bin lira ödediği ve kurumun zarara uğratıldığı belirlendi" denmektedir.

-Bu haberdeki bilgiler doğru ise, hangi sorumlu hakkında ne gibi bir işlem yapılmıştır?

-Hazinenin uğradığı maddi zarar miktarı nedir?

-Bakanlığınızın sorumluluk alanı içine giren hangi işletmelerde yolsuzluk iddiasına dayalı halen kaç adet idari soruşturma sürdürülmektedir?

-Soruşturma aşaması tamamlanmış ve Adalete intikal ettirilmiş soruşturma sayısı nedir?

Cevaplar 1, 2, 3, 4:

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından V. Boraks Pentahidrat Tesisi İhalesine projersiz çıkılmamış olup, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62/c Maddesinde yer alan "İhale

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN OKTAY EKŞİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/33904)**

konusu yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve mali özelliklerinin gerekli olan nitelikte belirlenemediği durumlarda ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir.” hükmüne istinaden ön projelerle ihale edilmiştir.

V. Boraks Pentahidrat Tesisi İhalesi Kamu İhale Kanununa uygun olarak “Belli İstekliler Arasında İhale Usulü” ile gerçekleştirilmiştir. Kamu İhale Kanununun 20 nci Maddesi gereği; işin özelliğinin uzmanlık ve/veya ileri teknoloji gerektirmesi nedeniyle açık ihale usulünün uygulanmadığı işler için kullanılan bu usulde, öncelikle, ihale şartlarına ilişkin Kamu İhale Bülteninde ve Basın Organlarında açık ilan yapılarak şartları uygun olan firmaların başvuruları istenmiştir. İhale için 26 firma ön yeterlik dosyası satın almış, 20 firma ön yeterliğe başvurmuş, 13 firma ön yeterlik almış ve 8 firma ihale için fiyat teklifi vermiştir. Görüleceği üzere İhalede tam bir rekabet ortamı sağlanmıştır. İhale işlem dosyasının tamamı (ön yeterlik şartnamesi, idari şartname ve sözleşme dahil) Kamu İhale Kurumu tarafından incelenmiş ve Kamu İhale Kanununa herhangi bir aykırılık görülmediğinden ihale sürecinin devamına karar verilmiştir.

Yapılan ihalede en düşük teklifi veren firma ile 169.850.000 TL üzerinden sözleşme yapılmıştır. İhalede ikinci sırada olan firmanın teklifi 220.141.416 TL’dir. İhaleyi alan firmanın teklifi, ikinci en iyi teklife göre 50.000.000.-TL ve yaklaşık maliyete göre % 35 daha düşüktür.

Yeni Borik Asit Tesisi ve Yardımcı Üniteleri Yapım İşinin sözleşmeye göre bitiş tarihi 28.01.2001 olarak belirlenmiştir. Ancak işin yapımı sırasında ortaya çıkan ilave işler ve sözleşmede kayıtlı ek süre verilmesini gerektiren sebepler nedeniyle Yönetim Kurulu Kararları ile 15.03.2004 tarihine kadar ek süreler verilmiştir. Örneğin, kendi başına en az 2-3 yıllık bir sürede bitirilebilecek “atık barajı” işi ek iş olarak verilmiştir. Bu sebeplerden dolayı da iş, sözleşmesinde öngörülen sürede bitirilememiştir. Ek süre verilmesi, sözleşme hükümlerine dayanmakta olup, sözleşme dayanağı ihale mevzuatına uygundur. Ayrıca tüm ihale mevzuatında, işin zamanında bitirilmemesi durumunda yüklenici firmalara ek süre verilmesine dair hükümler bulunmaktadır.

İşin geçici kabulü 02.05.2004 tarihinde yapılmış olup, fabrika bu tarihte üretime geçmiştir. İşin kesin kabulü ise 11/06/2005 yılında yapılmıştır. Kesin hakediş dosyasını hazırlayıp idareye sunmak yüklenicinin sorumluluğunda bulunduğundan, toplam 9.170 sayfa metraj, hakediş ve yeni fiyat tutanaklarından oluşan ve 929.000,00TL alacaklı olduğunu gösteren “kesin hakediş dosyası” (projeler hariç) Yüklenici tarafından 25/03/2005 tarihinde Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü’ne sunulmuştur.

Firma tarafından sunulan kesin hakediş dosyası, eksiklikleri nedeniyle Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından kabul edilmemiştir. Bu nedenle, kesin hesap komisyonu tarafından 5.000 adet proje ve 10.000 sayfanın üzerinde belgenin yer aldığı kesin hakediş dosyası büroda ve sahada tek tek olmak üzere defalarca ölçülmüş, kontrol edilmiş ve izometrik projeler yaptırılarak ölçümler denetlenmiştir. Tüm bu detaylı çalışmalar sonunda hazırlanan kesin hakediş sonucu; KDV hariç 2.615.635,49 TL ve bu tutardan doğan KDV’nin ve kesin kabul eksiklikleri karşılığı olan 53.200 TL’nin de ilavesiyle toplam 3.139.648,88 TL kurum alacağı belirlenmiştir. Firmaya bu iş için ödenen toplam 79.545.000,00TL’nin % 3,3’üne tekabül eden KDV hariç 2.615.635,49TL alacağımız faizi ile birlikte tahsil edilmiştir.

İhaleye ilişkin yürütülen tüm işlemler Kurum müfettişleri ve Sayıştay Denetçileri tarafından her yıl denetlenmiştir. 100.000 ton/yıl olarak dizayn edilen tesiste 130.000 ton/yıla kadar üretim yapılabilmiş ve dünya çapında bir tesis ülkemize kazandırılmıştır.

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN OKTAY EKŞİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/33904)**

Kırka Kazan ve Turbojeneratör Üniteleri yapım işi için çıkılan açık ihaleye katılan 5 firma içinde en düşük teklifi veren Firma ile, 02/10/2007 tarihinde 10.947.398 USD + 912.460 Euro + 6.590.760 TL bedelli sözleşme imzalanmıştır. Sözleşmeye göre işin bitiş tarihi 06/10/2009 olarak belirlenmiştir.

Ancak işin devamında; verilen ek süreler sonunda, Kazan işine ilişkin Performans Testleri firma ile 02.10.2007 tarihinde imzalanan Sözleşmenin ilgili maddeleri gereğince yapılarak 04.06.2010 tarihinde tamamlanmıştır. Yapılan testlerde;

1. Kazan ünitesinin 160 t/h, 42 barg buhar üretimi

2. Turbo Jeneratör Ünitesinin 10 MW elektrik üretimi

değerlerini Sözleşmeye uygun olarak sağladığı görülmüştür. Performans Testleri sonunda Kazan ünitesinin 160 t/h, 42 barg buhar üretimi, Turbo Jeneratör Ünitesinin 10 MW elektrik üretimi değerlerini Sözleşmeye uygun olarak sağladığından, sözleşme gereği işin geçici kabulü 04/06/2010 tarihi itibari ile yapılarak hakedişleri ödenmiştir.

Geçici kabulden sonra ihale konusu kazan, sözleşmede öngörülen 160 ton/saat kapasite ile çalışmaya devam etmiş olup, geçici kabulden sonra kazanda ortaya çıkan arızalar teminat garantisinde Yüklenici tarafından giderilmiştir. Kazanda meydana gelen arızaların giderilmesi için Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından herhangi bir harcama yapılmamıştır.

Geçici kabul işleminden sonra ortaya çıkan arızalar nedeniyle Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün herhangi bir üretim kaybına uğramaması için gerekli mobil kazanlar Yüklenici tarafından sahaya getirilerek işletilmiştir. Bu kazanlar geçici olarak İşletmenin ihtiyacı olan buharı sağlamaya yönelik mobil ekipmanlardır. Kazanda meydana gelen arızalar nedeniyle üretim kaybı dâhil herhangi bir zarar ortaya çıkmamıştır.

Anılan işe ilişkin teminat mektubu halen Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nde bulunmakta olup, işin geçici kabulü yapıldığından sözleşmeye göre Firmaya iade edilmesi gereken performans teminatları serbest bırakılmıştır. Serbest bırakılan bu meblağın, Firma tarafından Emet Yeni Borik Asit Tesisi Kesin Hesabı neticesi çıkan borcuna karşılık mahsup edilmesi istendiğinden, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün alacağı buradan tahsil edilmiştir.

Kazan ve Turbojeneratör Ünitelerinin kesin kabulü henüz yapılmadığından, kazan işinin teminatsız kalması söz konusu değildir.

Kazan arızalarının giderilmesi için Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından herhangi bir harcama yapılmamıştır. Kazanda meydana gelen arızalar nedeniyle üretim kaybı dâhil herhangi bir zarar ortaya çıkmamıştır.